Partifæller - kære socialdemokrati

Først vil jeg sende et stort til lykke med partiets 125 års jubilæum. Der er god grund til at se tilbage med stolthed på en historie, som har været enestående. I samarbejde med fagbevægelsen har socialdemokratiet udgjort en akse, som har været den stærkeste demokratiske kraft i Danmarks nyere historie.

Hvis vi ser ud over grænserne, har arbejderbevægelsen været drivkraften i et velfærdssamfund, der målt i forhold til solidariteten med de svageste og levevilkårene for de brede lønmodtagergrupper ikke overgåes mange steder i verden.

Der er grund til at ranke ryggen. Historien er ikke nogen tung byrde, vi skal slæbe rundt på. Historien er en flot platform for nye mål og visioner

Op til kongressen har medierne fokuseret på billedet af et falmende socialdemokrati. Det er bemærkelsesværdigt ikke mindst på baggrund af de enestående politiske resultater, der er opnået indenfor de seneste år. Derfor vil jeg gerne vise billedet af en helt anden og stærkere rose.

Beskedenhed er en dyd, men jeg synes ikke jeg overdriver i den nuværende situation. Vi bør jo stråle af optimisme. Regeringens indsats er efter min mening den mest succesrige politiske historie i de sidste 30 år.

Arbejdsløsheden er faldet med 1/3 siden 1994. Der er gjort et stort indhug i rækken af langtidsarbejdsløse. Beskæftigelsen er øget med 70.000. Der er skabt øget tryghed og bedre økonomiske kår for danske lønmodtagerfamilier. Mulighederne for de svageste er større i dag - med de pligter, det indebærer.

Jeg vil sige det uden omsvøb. Det er umuligt at forstå de kritiske røster mod den socialdemokratiske indsats i regeringssamarbejdet. Man er et skarn, hvis man ikke som fagforeningsrepræsentant anerkender de positive resultater.

Til trods for, at det er en samarbejdsregering, er det lykkedes at introducere og gennemføre store reformer. Arbejdsmarkedet har fået nye muligheder. Skattesystemet er omlagt. Uddannelserne opprioriteret. Der er sat gang i forskning og udvikling.

Efter 10 år med Schlüter, hvor der kun kortvarigt var tale om noget, der kunne kaldes en politisk indsats, er der nu indført et andet arbejdsprincip i lighed med, hvad der kendetegnede tidligere socialdemokratiske regeringer. Problemerne skal ikke bare ligge uløste hen. De skal løses, og de skal løses med vores langsigtede samfundssyn.

Men de gode resultater til trods, så er der problemer med at profilere socialdemokratiet og skabe opbakning og engagement bag partiets arbejde.
Vi kan udtrykke skuffelse over det, eller vi kan lade stå til i forventning om, at tingene ændrer sig. Men ingen af de udveje vil være tilfredsstillende svar.
Derfor bliver vi nød til at skære igennem og skabe den klarhed om partiets fremtidige rolle og udvikling, der er nødvendig.
Der er ikke noget galt med den almindelige arbejders grundlæggende opbakning til den socialdemokratiske idé og vision. Der er ikke basis for opbakning til mere eller mindre vanvittige liberalistiske eksperimenter i det danske samfund.
Alligevel må vi konstatere, at mange føler sig forvirrede, ja, endog frustrerede over det politiske liv. Og de kaster naturligvis deres kritik over på det socialdemokrati, som har påtaget sig ansvaret for ledelsen af landet.
Kritikken kan være berettiget eller ej. Socialdemokratiet bliver nød til at forholde sig til den. Partiet bliver nød til at vise, hvordan man vil tackle de store udfordringer.
Interesserne kan være modsatrettede - også blandt lønmodtagergrupper. Det er den politiske virkelighed. Men det må ikke afskære et stort parti fra at tage fat på de uløste problemer i vores samfund og vise mod og vilje til at løse dem.
Der må og skal aldrig herske tvivl om, at socialdemokratiet skal placere sig som et stort og moderne lønmodtagerparti - et parti, som altid vil være at finde der, hvor de brede samfundsinteresser har rod.
Jeg anerkender, at det er lettere sagt end gjort. Men det betyder i realiteten, at man altid vil være på vagt overfor snævre interesser, der ønsker egne fordele på bekostning af fællesskabet. Det kan være økonomiske interesser eller interesser, hvor det på anden måde er eliten, der vil frem på de svagestes bekostning.
Der må aldrig herske tvivl om socialdemokratiets placering i fordelingspolitiske spørgsmål. Vi har altid haft den holdning - og vi skal fortsat markere den holdning - at fællesskabet skal være de svagestes beskyttere.
På samme måde skal vi altid være at finde der hvor de langsigtede samfundshensyn vejer tungere end kortsigtede økonomiske hensyn. Det er jo i aller højeste grad aktuelt nu, hvor diskussionen handler om, hvordan vi bedst udnytter det genskabte økonomiske råderum.
Typisk vil de borgerlige give store og helt uansvarlige skattelettelser først og fremmest til de i forvejen bedst bemidlede. Socialdemokratiet er at finde der, hvor vi

investerer i fremtiden. I nye arbejdspladser og i vore børns og unges fremtid.
Det hører med til det samfundssyn, som altid har præget arbejderbevægelsen, at vi vil stå for en ansvarlig økonomisk politik. Vi skal også sørge for at få bugt med den store gæld, som mange års økonomisk krise har efterladt. Det sunde økonomiske syn, som almindelige arbejdere altid har kæmpet for, er også en del af vores politiske grundsyn.
Den sunde ansvarlighed, som det store flertal af fagbevægelsen har givet sin støtte til, skal kombineres med mod og visioner på nye opgaver. Det er noget vrøvl, at det socialdemokratiske projekt er overstået. Tværtimod, så byder vi på fremtidens store opgaver.
Arbejdsmarkedet ændrer sig. Arbejdspladserne skifter karakter. Derfor bliver den store opgave for arbejderbevægelsen at forberede alle lønmodtagere på nye vilkår. Kravene øges. Vi skal være dygtigere til vores job. Vi skal turde flytte os til nye og fremtidsorienterede arbejdspladser.
Det hører med til et moderne lønmodtagerparti som socialdemokratiet, at man har visionerne og tør investere i den usikre fremtid.
Vores rolle skal ikke være alene at forsvare de arbejdspladser, som findes i dag. Vi skal tænke langsigtet og lægge grundlaget for mange nye arbejdspladser.
Og det hører med til et stærkt lønmodtagerparti, at man vil skabe frihed. Frihed til at udvikle sig som menneske og som medarbejder. Visionen om det udviklende arbejde handler om mennesker og menneskers muligheder. Vi vil aflive myten om bevægelsen som en klods om benene på medlemmerne. Tværtimod så vil vi mulighederne og skabe noget for mennesker.
Det er en fantastisk spændene fremtid. Den giver enestående muligheder for at realisere mange af vores samfundsideer. Demokratiet får helt nye dimensioner med mange nye kommunikationsmuligheder. Arbejdspladserne befries fra ensformige og ødelæggende arbejdsrutiner.
Jeg hører ikke til dem, som falder på halen for den fagre nye verden. Men jeg vil udnytte den til fælles bedste.
Det har aldrig været og det må aldrig blive socialdemokratiets mål at forsvare eller være systembevarende. Tværtimod har vi altid udfordret, fornyet og forandret. Systemer har det med at være nok i sig selv. Indholdet af det man foretager sig bliver mindre afgørende end de mennesker, der skal leve med dem.

Socialdemokratiet må ikke ryste på hånden, når det drejer sig om at gøre op med noget, der er forældet eller systemer og regler, som er en barriere for de mål, vi har sat os for fremtiden. Og det siger jeg ikke mindst, fordi det er samfundets svageste, der bliver ofre i junglen af regler og systemer. Som bevægelse må og skal vi vise den skarphed, der skal til for at forny velfærdssamfundets grundpiller.
Velfærdssamfundet er ikke som et hus, man blot skal bygge højere og højere. Det skal indrettes, så det er hensigtsmæssigt for de borgere, der skal bo i det.
Jeg synes desværre, at vi har en del eksempler på, at systemerne får lov til at vokse sig store på borgernes bekostning.
De sidste tre er det gået i den rigtige retning, men man kan roligt forlange, at vi ikke nu ligger på den lade side. Der måske brug for et kort pusterum, men så skal der knokles videre.
Det er baggrunden for, at vi fra LO's side ønsker mere satsning på de reformer, som skal bære Danmark ind i det næste årtusinde. Og vi regner med, at partiet vil markere det mod, der skal til for at investere i det nye.
Jeg ser ikke nogen afgørende modsatrettede interesser mellem parti og fagbevægelse. Der er selvfølgelig nok, der vil splitte den akse, som parti og fagbevægelse har været i samfundsudviklingen. Det forståeligt, når det handler om de interesser, der repræsenterer de snæversynede økonomiske interesser.
For fagbevægelsen er det helt naturligt at virke sammen med det parti, som repræsenterer lønmodtagerinteresserne her i landet. Vi støtter også, at socialdemokratiet søger samarbejde med de politiske interesser, som vil arbejde for det samfundssyn, som fagbevægelsen står for.
Men derfor kan samarbejdet mellem parti og fagbevægelse godt tåle at blive forandret.
Tidsånden er en anden end den, som var da arbejderbevægelsens vugge blev sat.
Det gælder også de opgaver, som parti og fagbevægelse har i den moderne tid. De er begge af betydning for vores fælles mål. Derfor skal vi løse dem i gensidig respekt for hinanden.
Men aksen skal være intakt. Symbolet på det samfundssyn, som har ført os så vidt.
Det er her det store flertal samler sig.
Kære partifæller. Visionerne er der. Tag modigt fat på dem. Så vil socialdemokratiet også i fremtiden være det parti, der står i spidsen for udviklingen